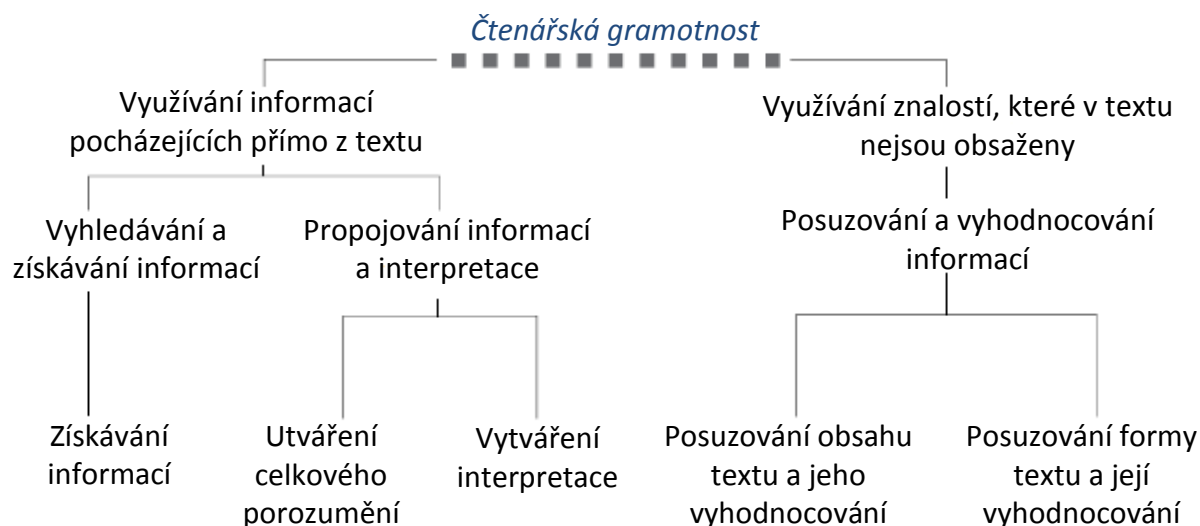

Obrázek 1.3 Vztah mezi koncepčním rámcem čtenářské dovednosti a dílčími škálami dle aspektů

Níže jsou podrobněji rozpracovány tři obecné kategorie aspektů, které se týkají úloh v tištěném i elektronickém médiu.

VYHLEDÁVÁNÍ A ZÍSKÁVÁNÍ

Vyhledávání a získávání zahrnuje vstup do poskytnutého zdroje informací a pohyb v tomto prostoru za účelem nalézt a získat jednu či více konkrétních informací. Mezi úlohy zaměřené na vyhledávání a získávání informací patří jak vyhledání podrobností o tom, co zaměstnavatel v inzerátu s pracovní nabídkou požaduje, tak i identifikace telefonního čísla s několika směrovými kódy či vyhledání patřičného důkazu, kterým je možné podpořit či vyvrátit oprávněnost požadavku, který si někdo klade.

V běžném životě si čtenáři často potřebují vyhledat nějakou informaci. Za tímto účelem musejí procházet zdrojem informací, prohledat jej a následně identifikovat a vybrat příslušnou informaci (např. na stránce se souvislým textem, v tabulce či na seznamu informací). Požadovaná informace se obvykle nachází na jediném místě, v některých případech je však možné ji najít i ve dvou či více větách, v několika polích tabulky či v různých částech seznamu.

V testových úlohách zaměřených na vyhledávání informací musejí žáci přiřadit informaci, která je poskytnuta v otázce, k informaci, která je v textu buď vyjádřena stejnými slovy či pomocí synonyma, a využít ji pro hledání nové požadované informace. V těchto úlohách je *získávání informací* založené na samotném textu a na informacích v tomto textu jasně vyjádřených. Úlohy na vyhledávání informací po žácích vyžadují, aby našli informaci na základě požadavků či vlastností, které jsou v otázkách srozumitelně vyjádřeny. Žák má za úkol rozpoznat či identifikovat v otázce jeden či více důležitých prvků, např. postavy, místo/čas a prostředí, a poté hledat příslušnou související informaci, která může být vyjádřena doslovně či pomocí synonyma.

Úlohy zaměřené na vyhledávání informací mohou být v různé míře komplikované. Žák může být např. vyzván, aby vybral jasně formulovanou informaci, jako je určení času či místa v textu či tabulce. Obtížnější verze téhož typu úlohy může vyžadovat nalezení jiné informace téhož významu. K tomu je někdy zapotřebí zapojit dovednost třídění informací nebo rozlišování mezi dvěma podobnými